

Black Shoulder

Páv korunkatý a jeho mutace *Pavo cristatus* (Linnaeus, 1758)

Páv korunkatý je asi nejznámějším okrasným druhem hrabavých na světě a jedním z nejkrásnějších ptáků vůbec. Jak praví přísloví: páv má šat andělský, hlas ďábelský a krok zlodějský. Je veden jako monotypický, nicméně existují dvě fenotypově odlišné formy. Na Srí Lance se zdejší forma nazývá *Pavo cristatus singhalensis*. Oproti nominátním *Pavo cristatus cristatus* má kohout jemnější korunku, krk je výrazně tmavě modrý s nafialovělým nádechem a kresba na křídlech je výraznější. Slípka je celkově tmavší, a to zejména na spodní části

těla. Krk má velmi výrazněji zelenější zabarvení.

Rozsah rozšíření pávů korunkatých, kteří jsou nazýváni též pávy modrými, je velký, a to od Srí Lanky přes Indii, Pákistán, Bhútán, Bangladéš až po Nepál. Díky tomuto velmi širokému teritoriu je jeho populace početná a velmi stabilní, v IUCN je označen jako **LEAST CONCERN – MÁLO OHROŽENÝ**. Divoké introdukované populace se vyskytují v mnoha zemích světa, např. v USA a Austrálii. Divoká populace se od domestikovaného korunkatého páva

Buford Bronze

liší. Populace chovaná po staletí v zajetí je více buclatá a na nižší noze, zatímco divoká populace se postavou a štíhlostí velmi podobá pávu zelenému (*Pavo muticus*).

Délka: kohout 180–230 cm, slípka 90–100 cm **Hmotnost:** kohout 4–6 kg, slípka 2,75–4 kg **Popis:** kohout má na hlavě chocholku z per, přičemž je každé zakončeno jakýmsi vějířkem. Celek tvoří korunku, z čehož je odvozen i jeho český název – páv korunkatý. Nad i pod okem se mu od zobáku táhne bílý pruh, jinak je celá hlava, krk a prsa modrá. Hřbet má zlatě zelený. Křídla jsou světle šedá s černým pruhováním. Ocas šedohnědý. Nadocasní krovky (mnohdy mylně označované za ocas) jsou tvořeny mnoha velmi dlouhými pery, z nichž většina je zakončena barevnými oky, ta nejdelší jsou na konci rozšířena do půlkruhu. Slípka má hrdlo a břicho bílé, celé tělo hnědé, na krku a na chocholce se zeleným leskem. **Výskyt:** Pávi obývají listnaté lesy s podrostem, obdělávaná pole. Vždy v blízkosti řek či zdrojů vody, vyskytují se i v blízkosti vesnic a měst. **Potrava:** jsou všežravci – od zelených rostlin přes semena, ovoce, hmyz až po malé hlodavce a plazy.

Páv korunkatý je polygamní pták, na kohouta může připadat i několik slípek. V toku kohout zvedá nadocasní krovky, které jsou dlouhé 140–160 cm, do vějíře. Současně šustí pery. Toto chování je pro kohouta v toku typické, vyskytuje se však rovněž u slípek a dospělejších kuřat. Kohout vějíř roztahuje nejen na slípku, ale i na jiné druhy ptáků, u mne např. na slepice a bažanty. Dříve se předpokládalo, že velikost a barva rozprostřeného vějíře je rozhodující pro slípku při volbě partnera. Výzkum, který proběhl před několika lety, však objevil něco jiného. Při výzkumu byly slípkám pávů k hlavě připevněny miniaturní kamery, které zaznamenaly, že pouze jednu třetinu času věnují pozorování roztaženého vějíře kohouta, a to ještě jeho spodní čtvrtině. Výzkumy dále potvrdily, že značnou roli hraje při výběru partnera (pro slípku) i zvuk šustění per vějíře a ocasních per při toku, dále i hlasový projev kohouta.

Tok a snůška pávů jsou závislé na jejich rozšíření, např. na Srí Lance je to leden – duben, v Nepálu pak říjen – prosinec, v našich podmínkách probíhá od dubna. Pávce na přelomu dubna a května snáší do důlku na zemi většinou 3–6 vajec světle smetanové až kávové barvy, zřídka jsou jemně skvrnitá. Po 28–30 dnech inkubace se líhnou kuřata, která jsou v prvních osmi týdnech velmi náchylná na prochladnutí a vlhko. Takže procházka

mladých kuřat s matkou ráno v orosené trávě pro ně může být fatální. V našich podmínkách je lepší pávici s kuřaty v této době umístit do voliéry, která je celá zakrytá a kde přečkají prvních několik rizikových týdnů, a poté je lze bez problémů s matkou vypustit volně. Pokud jde o krmení mladých, musíme stejně jako u všech kuřat hrabavých zabezpečit v prvních několika týdnech v dostatečné míře bílkovinou složku. Jako svá kuřata bažantů, tak i pávy první dva týdny krmím startérem GIBIER START od firmy IFRAMIX, poté další 2–3 týdny podávám granule pro bažanty BŽ1. Pak přecházím na granule BŽ2, jimiž krmím do věku šesti měsíců. Po zhruba 6–8 týdnech, kdy kuřata s matkou vypustím z kryté voliéry, spotřeba krmiva výrazně klesá, jelikož si většinu potravy najdou na zahradě. V 70. letech minulého století, kdy jsem jako malý chlapec s chovem začínal, nebyla možnost koupě kvalitních granulí. Malým kuřatům jsem tedy podával tuto míchanici: nadrobno nakrájený řebříček obecný (*Achillea millefolium*), nastrouhané vařené vejce, tvaroh, mrkev, k tomu strouhanku a doplněk vitamínů (KONVIT) a minerálů (PLASTIN). Příprava míchanice je náročnější na čas a musí se připravovat každý den čerstvá.

Pávy před snůškou v období únor – červen krmím granulovanou směsí pro bažanty BŽN a po zbytek roku pak granulami BŽ3. Veškeré granule nakupuji od Výzkumného ústavu BIOPHARM Jílové u Prahy. Ke všem granulím, kterými krmím, přimíchávám asi jednu třetinu směsi zrnin Sierduivenvoer kortbekken dle receptury fy. KASPER. Pohlaví mladých pávů lze rozeznat asi ve 3–4 měsících. Kohout má světlá křídla s černým pruhováním, krk má sytější barvu. Slípky mají křídla šedohnědá bez kresby. Kohouti se ve druhém roce vybarvují do šatu dospělých, jen nadcasní krovky mají výrazně kratší. Plného zbarvení a pohlavní dospělosti dosahují až třetím rokem, kdy jim dorůstá vlečka z nadocasných per. Existují samozřejmě i výjimky. Slípky jsou schopny snůšky někdy již v druhém roce života. Kohouti pak jsou schopni pářit většinou až ve třetím roce života. Finální velikosti pak kohouti dosahují okolo 5.–6. roku života. Pávi se dožívají vysokého věku, není výjimkou stáří přes 20 let.

Pávi jsou v zajetí chováni již po mnoho století. Jednak jako okrasa, ovšem v dřívějších dobách i pro své chutné maso, které na stolech vládců nesmělo chybět. Dnes jsou především okrasou na hradech, zámcích, v zoologických zahradách

Pavo cristatus – přírodní forma

3. SPECIÁLNÍ VÝSTAVA ZAKRSLÝCH A SMARAGDOVÝCH KACHEN

KLUBOVÁ VÝSTAVA DRŮBEŽE PLEMEN HAMBURČANKY, ARAUKANY, HEMPŠÍRKY, LEGHORNKY, KRŮTY A PERLIČKY, UKÁZKOVÁ EXPOZICE ŠUMAVANKY, ČESKÉ SLEPICE, BILEFELDKY, ČESKÉ HUSY A JAPONSKÉ KREPELKÝ NOSNÉ

KLUBOVÁ VÝSTAVA HOLUBŮ PLEMEN MORAVSKÝ PŠTROS, MORAVSKÁ BAGDETA, OSTRAVSKÁ BAGDETA, BRNĚNSKÝ VOLÁČ - POBOČKA BRNO A SLEZSKÁ PLEMENA HOLUBŮ A EXPOZICE ČESKÝCH ČEJEK

SPECIÁLNÍ VÝSTAVA ANGORSKÝCH KRÁLÍKŮ

UKÁZKOVÁ EXPOZICE KRÁLÍKŮ STŘÍBRNÝCH MALÝCH, VÍDEŇSKÝCH A ČESKÝCH STRAKÁČŮ

9. – 10. 12. 2017

7. KRAJSKÁ JIHOMORAVSKÁ VÝSTAVA KRÁLÍKŮ, DRŮBEŽE, HOLUBŮ, OKRASNÉHO A EXOTICKÉHO PTACTVA S MEZINÁRODNÍ ÚČASTÍ

I. MORAVIA BRNO 2017

POD ZÁŠTITOU MINISTRA ZEMĚDĚLSTVÍ ING. MARIANA JUREČKY
A HEJTMANA JIHOMORAVSKÉHO KRAJE JUDR. BOHUMILA ŠIMKA

PAVILON B, Y
BRNĚNSKÝCH VELETRHŮ A VÝSTAV
OTVÍRACÍ DOBA VÝSTAVY
SOBOTA 9. 12. 2017 9,00 – 18,00 HODIN
NEDĚLE 10. 12. 2017 9,00 – 16,00 HODIN

DOPROVODNÝ PROGRAM
KING SHOW, KRÁLIČÍ HOP, SELSKÝ DVOREK

DĚTI DO 15 LET VSTUP ZDARMA
VÍCE INFORMACÍ NA WWW.CHOVATELEJMK.CZ

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Jihomoravský kraj

de heus

Energy

MIKROP

Cameo Peacock

Cameo

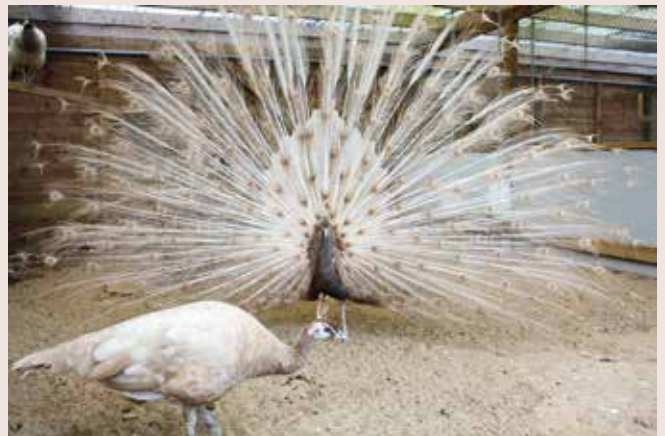
Charcoal

Midnight

Opal

Peach

Pied

Purple

Sonja's Violeta

Taupe

White

Nahoře *Singhalensis* dole *Cristatus* kohoutNahoře *Singhalensis* dole *Cristatus* slípkaNahoře *Singhalensis* dole *Cristatus* slípka

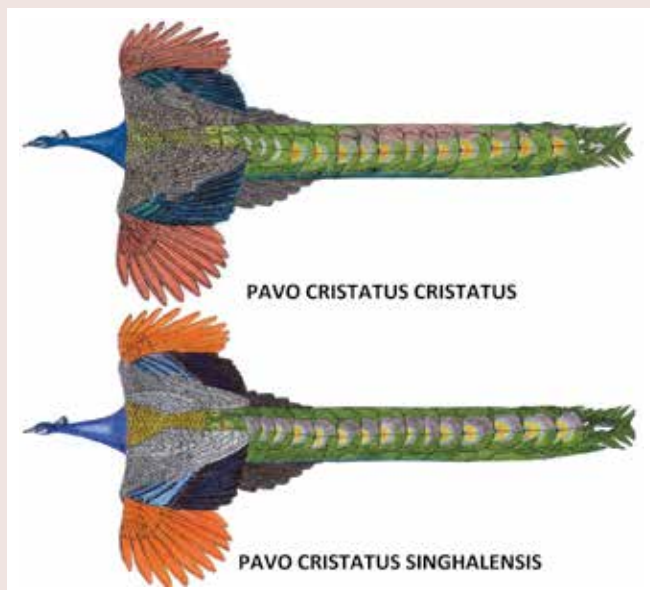
a na zahradách soukromých chovatelů. Všude tam, kde se mohou volně pohybovat, plně vynikne jejich přirozená krása. Zavřením tohoto velkého ptáka do voliéry se připravíme o mnoho krásných zážitků.

Pávy chovám mnoho let, začal jsem jako ještě malý chlapec v roce 1971, kdy mi můj otec koupil první pár. Choval jsem mnoho druhů ptáků a vždy jsem obdivoval jejich přírodní zbarvení. Různé mutace, kterými je mnoho chovatelů posedlých, mi nikdy nic neříkaly. Jak to bývá, výjimka potvrzuje pravidlo. Po letech chovu pouze přírodních

pávů jsem naživo spatřil černokřídlou mutaci a zcela jsem jí podlehl. Kohouti se od přírodních příliš neliší. Oproti přírodnímu zbarvení je kohout černokřídlý, malinko tmavší, křídla má černá s modrozeleným leskem. Slípka je pak diametrálně odlišná. Je bílá s hnědou kresbou a lehce zeleným krkem. Kuřata této mutace se líhnou bílá.

V současné době chovám 1,3 pávy volně na zahradě, která má rozlohu 3000 m². Zároveň chovám i slepice a několik druhů bažantů. Pávi se volně pohybují a zdržují se v jejich blízkosti. Chodí sice na různé procházky, nikdy ale

příliš daleko a vždy se vracejí. V naprosté většině se pohybují na dvorku u slepic a v okolí voliér s bažanty. Velmi se jim líbí chodit nahoře po voliérách. Jsou velmi zvědaví. Pokud přijdu na zahradu (i kdokoli jiný), přijdou se podívat, co se děje. Každý nový prvek, který se na zahradě objeví, si přijdou prohlédnout a zkontrolovat. K hřadování využívají jednak voliéry, jednak okolní stromy. Přestože mají možnost se schovat ve voliére, která je stále otevřená, tuto možnost využívají pouze ve dne při dešti. Hřadují a noc tráví vždy venku za jakéhokoli počasí (i v zimním období).

Pavo cristatus a singhalensis

Mapka rozšíření Pavo cristatus

Výrazný hlasový projev kohouta v raních hodinách na jaře v době toku může být překážkou jeho chovu. Přestože se mi jeho hlas nejeví příliš obtěžující, záleží vždy na tom, jaké má dotyčný chovatel sousedy.

Pokud chcete chovat pávy navolno, je třeba mít alespoň pár, ale lépe více slípek na kohouta. Pohromadě lze chovat i více kohoutů, aniž by to působilo problémy, ale s adekvátním množstvím slípek. Jsou to klidní ptáci, které lze dobře ochočit, a pokud se jim chovatel trochu věnuje, po čase mu doslova zobou z ruky. Pokud kupujete starší ptáky, je třeba je dobře usadit. Zakoupeným pávům je dobré zastříhnout jedno křídlo, čímž se omezí jejich létání, a zároveň je zavřít alespoň na 6–8 týdnů do voliéry odpovídající velikosti, ze které budou mít dobrý rozhled po okolí. To si

posléze vtisknou do paměti. Denně je pak dobré uvykat ptáky na svého nového chovatele a vždy při každé kontrole jim podat nějakou laskominu (nakrájené jablko, nepražené neslané buráky, moučné červy, drobků starého pečiva atd.). Po zmíněných osmi týdnech je vypustit pouze na 1–2 hodiny a zase zavřít zpět do voliéry. Dobu, kdy budou volně mimo voliéru, každý den prodlužovat a posléze je nechat volně. Ve voliéře pak stále nechávat krmivo a napáječku s vodou.

Pávi korunkatí jsou u nás nejčastěji chováni v přírodním zbarvení. Jsou to ptáci, kteří mají snad nejvíce barevných mutací. V USA je mnoho chovatelů, kteří se chovem a cíleným vytvářením nových mutací zabývají. V současné době je popisováno neuvěřitelných 220 různých mutací pávů korunkatých.

Bohužel, ne všech 220 mutací jsou skutečnými čistokrevnými mutacemi. Chovatelé použili křížení s pávem zeleným *pavo muticus*, tyto ptáci jsou označováni jako **SPALDING**. Název je po paní Spalding, která jako první zkřížila páva korunkatého s pávem zeleným. Pokud je podíl krve zelených pávů u těchto kříženců větší než 75%, pak jsou tyto kříženci označováni jako **EMERAL SPALDING**. U mutace s označením **JADE** bylo rovněž použito křížení s pávem zeleným. Z tohoto důvodu se o těchto jedincích nedá hovořit jako o čistokrevných a z chovatelského hlediska jsou to bezcenní bastardi. Skutečně čistokrevných mutací páva korunkatého je v současnosti devadesát. Těchto 90 mutací vychází ze základních 12 mutací, z nichž každá má vždy několik dalších submutací. Na přiložených fotografiích

ZAKÁZKOVÁ VÝROBA KLECÍ DLE VAŠICH POŽADAVKŮ

Klece jsou vyrobeny z bílého lamina

můžete vidět jak původní přírodní zbarvení, tak i všech 12 základních čistokrevných mutací. Z mého pohledu je naprostá většina těchto mutací málo výrazná a nemůže konkurovat pestré kráse přírodních ptáků. Použijí anglické názvosloví, jelikož chovatelé z USA jsou v podstatě tvůrci naprosté většiny mutací pávů korunkatých, a proto je všeobecně používáno.

Black Shoulder – černokřídly 2. **Buford Bronze** – bronzový 3. **Cameo** – kamej 4. **Charcoal** – uhlavý 5. **Midnight** – půlnoční 6. **Opal** – opálový 7. **Peach** – broskvový 8. **Pied** – straka 9. **Purple**, violet nebo fialový 10. **Sonja's Violeta** 11. **Taupe** – šedý 12. **White** – bílý

Ještě pár slov ke vzniku jednotlivých mutací. Pávi jsou v Evropě chováni, jak již bylo řečeno, mnoho set let, nicméně první mutace Black Shoulder se objevila na začátku 18. stol. O několik let později přibyla mutace White, po několika letech následovala mutační Pied. Tyto ostatní byly všechny odchovány u chovatelů v USA. V roce 1967 se objevila mutace Cameo, v 1980 přišla Buford Bronze, Charcoal a Purple. V 90. letech pak Opal, Midnight a Peach. V roce 2005 Taupe, jako poslední Sonja's Violeta. V naší republice jsou nejčastěji chovanými mutacemi Black Shoulder, White a Pied.

Něco málo z genetiky u nás nejběžnějších mutací pávů korunkatých

Modrý x modrý = 100 % modrý

Černokřídly x černokřídly = 100 % černokřídly

Modrý x černokřídly = 100 % modrý štěpitelný na černokřídlo

Modrý štěpitelný na černokřídlo x modrý štěpitelný na černokřídlo = 25 % černokřídly

50 % modrý štěpitelný na černokřídlo
25 % modrý

Černokřídly x modrý štěpitelný na černokřídlo = 50 % černokřídly

50 % modrý štěpitelný na černokřídlo

Bílý x bílý = 100 % bílý

Bílý x modrý = 100 % modrý štěpitelný na bílou + bílá pírká

Modrý štěpitelný na bílou x modrý štěpitelný na bílou = 25 % bílá

50 % modrý štěpitelný na bílou
25 % modrá

Bílá x modrý štěpitelný na bílou = 50 % bílý

50 % modrý štěpitelný na bílou+ bílá pírká

Bílý x černokřídly = 100 % modrý+ bílá pírká štěpitelný do černokřídlych a bílych

Straka x straka = 50 % straka
25 % modrá + bílá pírká

25 % bílá

Straka x modrý = 100 % modrý štěpitelný na straku + bílá pírká

Straka x černokřídly = 100 % modrý + bílá pírká štěpitelný do černokřídlych a strak

Straka x bílý = 50 % straka
50 % bílý

Závěrem chci poděkovat autorům fotografií a kreseb: Jensi Poulsenovi, Clintonu Nicholsonovi, Lorenzi Hustererovi a Marku Pernišovi za jejich laskavé zapůjčení.

*Míla Stehlík – Benátky nad Jizerou
infotragopan@email.cz*

Foto: autor

www.tragopan.wz.cz

NOVÁ Exota

Časopis pro chovatele exotického ptactva

Vydavatel: Mgr. Jan Sojka
Zahradní 15
783 35 Horka n. Moravou
e-mail: info@novaexota.eu
www.novaexota.eu
IČ: 73162086

Inzerce, objednávky a distribuce
Tel.: 739 009 276, 737 288 698

REDAKČNÍ RADA ČASOPISU Nová EXOTA
Šéfredaktor: Mgr. Jan Sojka

Zástupce šéfredaktora pro ČR
Mgr. Lubomír Tomiška

Zástupce šéfredaktora pro SR
Pavel Forisch, Marek Buranský

ODBORNÁ REDAKČNÍ RADA
RNDr. J. Vachutka – ptáci obecně a system. ptáků
Ing. J. Nožička – jihoameričtí papoušci
P. Zeman – afričtí papoušci
E. Antonín – austrálští papoušci, mutace
M. Habrcetl – andulky
Bc. M. Papač, W. Wiener – genetik
L. Veselý – kanáři, evropské ptactvo, kříženci
Ing. R. Svoboda, MUDr. M. Straka – drobní exoti
J. Němec – vodní drůbež
Z. Laube – holubi a bažanti
Ing. V. Vondra, Ing. V. Vojtišek – fotografie
MVDr. Ľubica Nečasová, MVDr. Jana Leimerová – veterinární poradna

ADRESA REDAKCE
Časopis Nová EXOTA
Zahradní 15
783 35 Horka nad Moravou
Tel.: 737 288 698
e-mail: sojka@novaexota.eu
(na tuto adresu zasílejte příspěvky pro ČR)

Pavel Forisch
J. C. Hronského 22
831 02 Bratislava
Tel.: 0244 251 871, 0918 942 085

Marek Buranský
Podzámska 7
940 61 Nové Zámky
Tel.: 0903 481 000
E-mail: marekburansky@stonline.sk
(na tyto dvě adresy zasílejte příspěvky pro SK)

Grafický návrh: Časopis Nová EXOTA
Registrace: MK ČN E13209
ISSN: 1213 6549

Rozšiřují společnost:
PNS, a. s.
Mediaprint & Kapa, a. s.

Foto na titulní straně:
Ara Learův
(*Anodorhynchus leari*)
Ing. Josef Nožička

Za obsah a původnost příspěvků odpovídá autor. Redakce si vyhrazuje právo na krácení či úpravu příspěvků. Redakcí nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí.

www.novaexota.eu

cs-cz.facebook.com/Nová-Exota-časopis-124158380948808/timeline

ALUmat
www.alumat.cz

HLINÍKOVÉ KLECE A VOLIÉRY

- Výroba na zakázku
- Prodej typizovaných klecí
- Prodej materiálu – pletivo, al. profil, plastové spojky, nerez krmítka, otočné krmítka, nýty

Matěj Pavel – ALUmat, Údolní 1609, 688 01 Uherský Brod
Tel./fax: 572 631 537, mobil: 603 814 425, e-mail: alumat.ub@seznam.cz